

380360394-PEAG - Summary Programare evolutiva si algoritmi genetici

Programare evolutiva si algoritmi genetici (Academia de Studii Economice din București)

ALGORITHM EVOLUTIV

I SCHEMA GENERALĂ

Pas 1. Fie $f: D \rightarrow R$ o funcție ce trebuie max.

Pas 2. Generăm aleator un set inițial de candidați P_0 .

Pas 3. Avem un $x \in P_0$: $f(x) \Rightarrow$ calitatea / fitnessul candidatului x .

Pas 4: Determinăm populația următoare:

$\rightarrow$ selecționăm o mulțime $B_{P_0} \subset P_0 \Rightarrow$ cei mai buni membri ai populației curente

$\rightarrow$ aplicăm operatorii de combinare / mutație pe $B_{P_0} \Rightarrow$ progeniturile sale intră în competiție cu P_0 pentru a forma noua populație

II. Algoritmul genetic

$i \leftarrow 0$

Pas 1. inițializăm pop P_0

Pas 2. evaluăm candidații: $\forall x \text{ det. } f(x)$

Pas 3. Repetă

3.1. Selectează mulțimea de părinți B_{P_i}

3.2. Recombina perechi (n-tepluri) de părinți

3.3 efectuează mutație pe progenitură

3.4. evaluează noii candidați

3.5. selectează individul pentru constituirea generației P_{i+1} ;

3.6 $i \leftarrow i+1$;

până când (condiție satisfăcută)

III. DEFINIȚII

a) spațiul genotipului = mulțimea ^{de nr al} intervalului dat în problemă

ex: $f: [-1, 1] \rightarrow \mathbb{R}$ → GENOTIP

b) COMPONENTE EA:

- REPRESENTAREA
- FUNCȚIA DE FITNESS
- POPULAȚIA
- MECANISMUL DE SELECTARE AL PĂRINȚILOR
- OPERATORII DE VARIATIE (RECOMB & MUTAȚIE)
- MECANISMUL DE SELECTARE A GENURII
- DEFINIREA MODULUI DE ÎNȘTARE (DET POP. ÎNȘTARE)
- DEFINIREA CONDIȚIEI TERMINALE

c) fenotip = soluție posibilă în contextul pb de rezolvat

d) genotip = cromozom; reprezentarea fenotipurilor în context EA; un genotip conține valori (alele) plasate în poziții numite gene.

IV. REPRESENTAREA

→ Denumirea : codificare / decodificare,
struct de date utilizată

I. REPRESENTARE BINARĂ

Pentru un individ x de lungime / dim n se parcurge ~~la fiecare iterație~~ individul cu eu
for de la 1 la n și se generează la fiecare
iterație un număr r aleator. Dacă r este
mai mare decât probabilitatea de mutație dată,

bitul de pe poziția i se menține:

ex : $r = 10$ prob = $0,7 \Rightarrow i = 2$
 $r > \text{prob} \Rightarrow x(i) = 1010$
 $\Downarrow$
 $\sim x(i) = \text{1110}$

V. OPERATORI DE VARIATIE

→ operatorul mutație : operator unar
 - operator de recombinare : operator binar
 ↳ recombinare stochastică (aleator)

↳ PT GA CEL MAI UTILIZAT OPERATOR DE
VARIATIE !!

VI. HILL CLIMBING ?

ALGORITHM GENETIC

pag 4

I & II: respectă structura unui EA

III. REPRESENTARE

- ① SECVENȚE BINARE, (~~VER. PAG 3~~)
- ② SECVENȚE NUMERE ÎNTREGI
- ③ — " — REALE
- ④ PERMUTĂRI

IV. OPERATORUL MUTAȚIE

- ① REPRESENTARE BINARĂ (VERSO)
- ② MUTAȚIA ÎN REPR. NR. ÎNTREGI

A) ALEATOARE

Se parcurge cu for de la 1 la n din pop x ,
se generează la fiecare iterație un nr p .
Dacă $p >$ probabilitatea de mutație $\rightarrow x(i)$
și schimbă valoarea cu una generată
aleator.

ex: ~~1234~~ $x = 1234$

$i = 1$: $p = 0 > \text{prob} = 1 \rightarrow 1234$

$i = 2$: $p = 3 > \text{prob} = 1 \rightarrow 1534$

$\vdots$

B) DE TIP FLUJ

Parcurgem for de la 1 la n din pop x ,
generăm la fiecare iterație un nr p
Dacă $p > \text{prob} \Rightarrow x(i) = x(i) + \text{o valoare}$
aleatoare

$x(i)$ trebuie să rămână în interval!

ex: $x = 1234$ $[0, 10]$

$i = 1$: $p = 3$, $prob = 0,5 \Rightarrow$ val gen aleator : 3
 $\Rightarrow 4234$

:

③ NUMERE REALE

① DE TIP FLUJ : LATEL

② MUTAȚIE UNIFORMĂ (CA ALEATOARE)

④ PERMUTĂRI : ① INTERSCHIMBARE

Se generează aleator două poziții și se schimbă valorile între ele.

② INSERARE

Se gen aleator 2 poziții p_1 și p_2 . Elementul de pe poziția p_2 se mută pe poziția $p_1 + 1$, iar toate elementele de la $p_1 + 1$ se mută cu unul mai la dreapta.

ex: 1234567

$p_1 = 2$
 $p_2 = 5 \} \rightarrow 1253467$

③ INVERSARE

din Se gen aleator 2 poziții p_1 și p_2 și elementele $[p_1, p_2]$ se inversează

1234567

$p_1 = 2$ $p_2 = 5 \Rightarrow 1543267$

① AMESTEC

Se dau p_1, p_2 și elementele din $[p_1, p_2]$ se amestecă între ele.

1 2 3 4 5 6 7

$p_1 = 2$ $p_2 = 5 \Rightarrow$ 1 4 2 5 3 6 7

V. RECOMBINAREA

1. RB

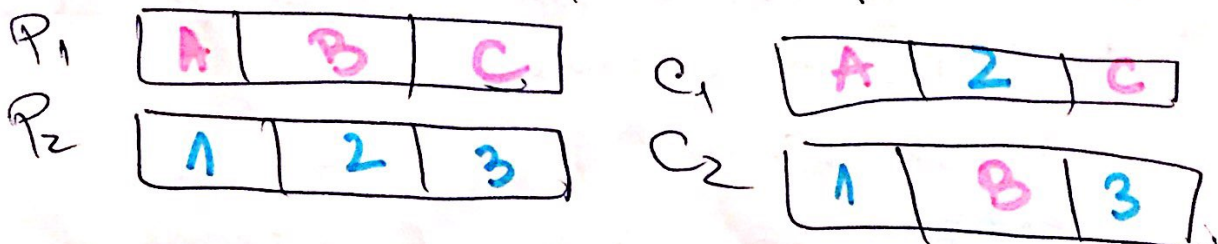
① UNIPUNCT

- 2 părinți de dim m și 2 copii
- generăm aleator o poziție p
- primarele p elemente din P_1 se copiază în C_1 (de la 1 la $p \rightarrow$ poziție) și de la $p+1$ la m P_2 . În C_2 : P_2 1- p , P_1 :

② MULTIPUNCT

- la fel doar că se generează aleator k poziții și se pun în copii aleator

2. RNT① INCRUCISARE UNIFORMĂ

- 2 părinți de dinu 2 și 2 copii
- 0 probab de recombinare

- for ($i = 1 \rightarrow n$)
- Generăm un r , nr aleator
- Dacă $r < \text{prob de recombinare}$

$$C_1(i) = P_1(i)$$

$$C_2(i) = P_2(i)$$

altfel

$$C_1(i) = P_2(i)$$

$$C_2(i) = P_1(i)$$

③ RNR① DE TIP DISCRET

- 2 părinți : copii rezultă amestecând el. părinților

② ARITMETICĂ SIMPLĂ - AVEM $\alpha = [0, 1]$ dat

- se gen aleator o poziție i

- for $j = 1, i-1$:

$$C_1(j) = P_1(j)$$

$$C_2(j) = P_2(j)$$

- for $j = i, n$:

$$C_1(j) = \alpha \cdot P_2(j) + (1 - \alpha) \cdot P_1(j)$$

$$C_2(j) = \alpha \cdot P_1(j) + (1 - \alpha) \cdot P_2(j)$$

C) ARITMETICĂ (SINGULARĂ) : - - -

for $j = 1, i-1$

$$Q_1(j) = P_1(j)$$

$$Q_2(j) = P_2(j)$$

for $j = i$

$$Q_1(j) = \alpha \cdot P_2(j) + (1-\alpha) \cdot P_1(j)$$

$$Q_2(j) = \alpha \cdot P_1(j) + (1-\alpha) \cdot P_2(j)$$

for $j = i+1, n$

$$Q_1(j) = P_1(j)$$

$$Q_2(j) = P_2(j)$$

D) ARITMETICĂ (COMPLETĂ) : - - -

for $i = 1, n$

$$Q_1(j) = \alpha \cdot P_2(j) + (1-\alpha) \cdot P_1(j)$$

$$Q_2(j) = \alpha \cdot P_1(j) + (1-\alpha) \cdot P_2(j)$$

④ RP : to be continued

④ REPREZENTARE PERMUTĂRI

A) CICLURI (C X crossover)

Se folosează cicluri cu cele 2 permutări. Apoi sub fiecare se trece numărul ciclului. În copiu, se copiază din x_1 în x_2 cele din ciclurile impare (și din y_1 în y_2 tot cele din ciclurile impare) iar din y_1 în x_2 cele din ciclurile pare și din x_1 în y_2 cele din ciclurile pare.

ex :

1	2	3	4	5	6	7
(1) ↓	↓ (3)		↓ (4)	↓ (2)		↓ (5)
5	4	6	7	2	3	1

Pas 1 : Găsim începând cu părintele 1 ciclurile definite de părinți

→ 1 → 5 → 2 → 4 → 7 ciclul aferent P_1 .

Pas 2 : Copiem în copilul 1 elem din părintele 1 din ciclul

1 2 6 4 5 3 7

Pas 3 : Umplem spațiile respective cu elementele de pe poz respective din părintele 2.

Pas 4 : Repetăm pentru C_2 începând ciclul de la elem 1 al P_2 .

ⓑ ORDER

pag 10

Se generează 2 poziții x_1 și x_2 . Se copiază în C_1 pe pozițiile de la p_1 la p_2 elementele de pe pozițiile p_1 la p_2 din P_1 și în C_2 pe pozițiile de la p_1 la p_2 elementele de la p_1 la p_2 din P_2 .
Apoi în C_1 de la pozițiile p_2+1 se copiază din P_2 începând de la poziția p_2 elementele care nu se repetă. Analog la C_2 .

ⓒ MUCHII (măș idea)

ⓒ PMX (Partial - Mapped Crossover)

(VI) SELECȚIA

(A) DE TIP TURNEU

Sinteza - o populație cu n indivizi se va genera o populație de părinți tot cu n indivizi. Pentru a genera părinții parcurgem cu un forț de la 1 la n și la fiecare iterație se generează aleator un nr k . Selecționăm aleator k indivizi din populație și pentru cei k indivizi calculăm funcția obiectivă. Indiciul cu funcția obiectivă cu cea mai mare valoare devine părinte. Procedul se repetă de n ori (adică se face for-ul).

! Pentru ruletă și SUS se folosesc ranguri și FPS.

Pentru calculat FPS:

Pentru fiecare individ i se calculează funcția obiectivă, apoi se calculează suma funcțiilor obiective. Valoarea FPS-ului unui individ este egală cu funcția lui obiectivă / suma forț ob. (raportul)

Deoarece calculăm FPS-ul, se calculează probabilitatea cumulată: primul individ are ca probabilitate cumulată FPS-ul lui, următorul are FPSul celui de dinainte sau.

Pentru calculat ranguri:

Formula $2 - S / \text{dim pop} * (2 * i (S - 1) / \text{dim} (\text{dim} - 1))$
Apoi calculăm prob cumulată.

B) DE TIP RULETĂ

Cu un for i de la 1 la m se parcurge populația J . La fiecare iterație se generează un nr random r , apoi se compară valoarea lui r cu proba cumulată a elem k . Dacă $r < g(k)$ părintele = $g(k)$ astfel se merge la următorul individ din populație și se verifică dacă proba cumulată a urm. e mai mică decât r .

VII Schimbarea generației

- A) Elitistă: îi luăm pe cei mai buni
- B) vârstă: îi luăm pe cei mai tineri

TIPURI DE PROBLEME

- ① ONE - MAX - funcția e suma elem vectorului
  - reprezentare binară pt indivizi
  - pop inițială generată aleator
  - recombinația: încrucișare unipunct
  - mutația de la rept binară
  - selectia: SUS / Turnir cu $k=2$.
  - Schimb de generații: vârstă
  - cond de oprire: un anumit nr de iterații

- ② COMIS VOIAJOR - are funcția lui cu distanță și cost

- indivizi: permutări
- p.i = generată aleator
- CX
- inversare
- SUS cu ranguri / Turnir
- elitist / vârstă
- oprire: un anumit nr de iterații

③ PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

- permutări
- generație aleatoare
- PMX
- interschimbare
- sus cu FPS
- elitist
- după planificarea tuturor act.

④ PORTOFOLIU

- sir de nr reale (shortselling egal între -1 și 1 și la fără shortselling sunt între 0 și 1).
- gen aleator dar se ține cont de shortselling / fără shortselling
- aritmetică (,) completă
- mutație de tip flip
- sus
- elitist
- val maximă a portofoliului / nr de iterații

⑤ CELE 8 REGINE

- permutări
- gen aleator
- ORDER CROSSOVER
- INTERSCHIMBARE
- turneu $k=2$
- elitist
- soluție sau nr de iterații